

VERSLAG d.d. 8 december 2021 van de hybride vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: ir. M. de Widt

Namens het college van GS: mr. J.H. Oosters, drs. R.C.L. Strijk, mr. drs. H.G.J. Bruins Slot, R.G.H. van Muilekom, en ir. A. Schaddelee

Woordvoerders: J. Bart (GroenLinks), K. Boelhouwer (GroenLinks), B. de Brey (VVD), R. Dercksen (PVV), B. van den Dikkenberg (SGP), T. Dinklo (JA21), M. de Droog (D66), M. Eggermont (SP), N. Groen (GroenLinks), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), H. de Harder (ChristenUnie), M. Jager (PvdD), A. Karatas (GroenLinks), A. Koerts (ChristenUnie), M. Lejeune-Koster (PvdA), O. Suna (PvdA), S. Vrielink (GroenLinks), C. Westerlaken (CDA), M. de Widt (D66), H. Wolting (ChristenUnie)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

B.F. Ferwerda (griffier), B. Wijshijer, E. IJsbrandij, en K. Boesten (Notuleerservice Nederland)

Opening

De voorzitter opent de vergadering om 15.00 uur en meldt dat dit het vervolg is van de vergadering van 1 december 2021. Er wordt niet met spreektijden gewerkt maar zij vraagt met klem om rekening te houden met een tijdsindicatie van 4,5 minuten spreektijd per fractie. Wanneer er te weinig tijd is zullen de resterende punten schriftelijk afgedaan worden. Drie punten zullen in de vergadering niet meer besproken worden omdat hier afdoende schriftelijk op is gereageerd of omdat dit nog gaande is.

- Een opwaardeerverzoek van de VVD over de propositie Vijfheerenlanden
- Een opwaardeerverzoek van de SP over de Statenbrief naar aanleiding van de berichtgeving in De Telegraaf over het trambedrijf.
- Een punt over het materialenpaspoort dat geagendeerd was door GroenLinks en D66.

Omdat het een puzzel was om de uitloop van de vergadering van 1 december 2021 bij iedereen in de agenda te krijgen is er een voorstel voor de agendavolgorde die afwijkt van de oorspronkelijke volgorde. Er zal worden begonnen met het bespreekpunt voor gedeputeerde Van Muilekom. Dit is de rapportage over de huisvesting vergunninghouders. Aansluitend heeft de gedeputeerde een aantal mededelingen. Vervolgens zijn er bespreekpunten voor gedeputeerde Struik en wordt er afgesloten met gedeputeerde Bruins Slot over de Vuelta.

De voorzitter geeft aan dat de volgorde van de agenda zal zijn: 2.5, 2.3, 2.7, 2.9, 2.11, 2.4 en vraagt of de aanwezigen hiermee akkoord gaan. Er zijn geen bezwaren.

2.5 [SB Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 2020 \(tweede helft\) – 2021 \(eerste helft\) \(2021BEM208\)](#)

De voorzitter geeft het woord aan de heer Dinklo.

De heer Dinklo meldt dat hij heeft begrepen dat er aan het einde van dit agendapunt nog een toelichting door de commissaris komt. De voorzitter beaamt dit.

De heer Dinklo geeft aan dat het zijns inziens al lang code zwart is de markt voor sociale huurwoningen. De wachttijden voor sociale huurwoningen zijn onaanvaardbaar lang en als er woningen vrijkomen gaan deze voor het grootste deel naar statushouders en niet naar de inwoners van de provincie. Mensen die zelfstandig willen gaan wonen, willen gaan samenwonen of een gezin willen stichten wachten hiermee omdat zij geen fatsoenlijke woning kunnen krijgen. Een simpele rekensom leert dat het aantal statushouders meer dan gaat verdubbelen in 2021 en een andere rekensom leert ons dat alle nieuwgebouwde woningen naar statushouders gaan. Oftewel er komt geen woning bij voor de bewoners van de provincie. Steeds meer gemeenten hebben geen zin of ruimte om statushouders te huisvesten.

De voorzitter meldt dat er een interruptie is van de heer Eggermont.

De heer Eggermont vraagt of statushouders die hier wonen ook inwoner zijn.

De heer Dinklo antwoordt dat hij niet graag aan quizzen meedoet en het antwoord aan de heer Eggermont overlaat.

De heer Eggermont geeft aan dat dit een simpele vraag is en dat niet elke vraag een quizvraag is. Hij vraagt of een inwoner van de provincie een statushouder kan zijn die gewoon in de provincie woont. Hij vraagt waarom de heer Dinklo een onderscheid maakt tussen inwoners van de provincie en statushouders die ook in de provincie wonen.

De heer Dinklo antwoordt dat hij ziet waar de heer Eggermont naar toe wil. De voorkeur van JA21 gaat uit naar inwoners die al langer op de wachtlijst staan. Daarom maakt hij dit onderscheid.

De heer Dinklo vervolgt zijn inleiding op de opwaardering en meldt dat er in de ontvangen rapportage naar voren komt dat steeds meer gemeenten moeite hebben om aan de taakstelling te voldoen. Tevens valt te lezen in de beantwoording op vragen dat de provincie zeer streng gaat controleren en zelfs op kosten van de gemeenten statushouders gaat huisvesten als ze niet aan de taakstelling voldoen, terwijl de wachtlijsten voor Nederlanders die een woning zoeken blijven stijgen tot meer dan veertien jaar. JA21 vraagt daarom of de gedeputeerde bereid is om af te zien van het toezicht door alleen te constateren wat de situatie is, en verder geen actie te ondernemen als een gemeente niet aan de taakstelling voldoet. Vandaag valt te lezen in de krant dat de minister miljoenen ter beschikking stelt voor de huisvesting van statushouders en Nederlanders in de kou laat staan. Ook ziet men dat de provincie uitgebreide plannen maakt om statushouders zeer snel te gaan huisvesten. De vraag van JA21 is of de gedeputeerde bereid is om al deze middelen en woningen die nu ter beschikking gaan komen alleen maar toe te kennen aan inwoners van de provincie Utrecht die al jaren op de wachtlijst staan. Tevens vraagt hij of de gedeputeerde bereid is om tegen de minister te zeggen dat hij graag geld wil voor huisvesting zolang hij het maar voor dezelfde inwoners kan gebruiken.

De heer Dercksen vond dit een buitengewoon goed verhaal.

De heer Suna geeft aan dat de PvdA dit onderwerp eveneens heeft opgewaardeerd en de voorzitter geeft het woord aan hem.

De heer Suna deelt mee dat uit cijfers van de gemeente blijkt dat statushouders moeilijk gehuisvest worden en dat dit de afgelopen jaren op dezelfde lijn blijft of juist erger wordt, mede door toestroom van nieuwe asielzoekers die een procedure doorgaan en een status krijgen. Zij zijn dan eigenlijk al inwoner van de provincie maar hebben geen woonruimte. Het is de verantwoordelijkheid van de politiek om fatsoenlijke woonruimte voor alle burgers te creëren. Er moet hierin iets meer gebeuren dan alleen monitoringsgesprekken met de gemeente. Op het moment dat men de cijfers niet haalt moet er structureel iets gedaan worden, niet alleen gemeentelijk maar misschien ook landelijk. Men merkt dat er sowieso te weinig sociale huurwoningen zijn. Massale verkoop van huurwoningen is eigenlijk de oorzaak, en hetgeen de wetgever heeft bepaald zodat de woningcorporaties de afgelopen periode weinig ruimte hebben gekregen om meer aan de sociale voorraad toe te voegen. De PvdA denkt dat dit probleem aangepakt moet worden. Los daarvan heeft de provincie een sociale taak richting de gemeenten en moet hij iets meer doen dan hetgeen tot nu toe is gedaan.

De heer Dinklo merkt op dat politiek een kwestie is van keuzes maken. Hij heeft de vraag van de heer Suna gelezen en geeft aan dat dit betekent dat mensen die al jaren wachten nog langer moeten wachten. Hij vraagt waar de heer Suna de voorkeur aan geeft: Dat statushouders huizen krijgen of mensen die al veertien jaar op de wachtlijst staan.

De heer Suna antwoordt dat hij het pijnlijk vindt om dit soort tegenstellingen te horen. De heer Dinklo noemde dat Nederlanders op een huis wachten, terwijl er ook heel veel andere mensen zijn die in Nederland een verblijfsvergunning hebben en al dertig jaar in een huurwoning zouden willen wonen die zij niet kunnen vinden. Hij is van mening dat de heer Dinklo moet letten op zijn woordkeuze. Het gaat erom dat men iedereen die daar recht op heeft van een woning moet voorzien en dan gaat het niet om de keuze wie wel en wie niet. Voor de PvdA is iedereen even belangrijk.

Mevrouw Boelhouwer heeft een interruptie en vraagt de heer Dinklo waar deze zich steeds repeterende valse tegenstelling vandaan komt. Mensen die recht hebben op een woning zijn mensen die op een wachtlijst staan. Dat kunnen statushouders zijn en mensen die al langer op een wachtlijst staan. Zij verzoekt de heer Dinklo vriendelijk om dit niet meer te doen, zeker niet omdat statushouders een prudente procedure hebben gehad en recht hebben op een huis zoals iedereen. Zij verzoekt de heer Dinklo nogmaals om op te houden met het maken van deze tegenstellingen.

De heer Dinklo geeft aan volgens de heer Suna hetgeen hij zegt pijnlijk is, maar politiek gaat over keuzes maken en keuzes zijn pijnlijk. Hij weet zelf hoe pijnlijk het is wanneer mensen hun woning moeten verlaten maar daar gaat het hier niet over. Er is een groot tekort aan sociale huurwoningen, maar de keuze is nu waarop men gaat inzetten en wie hier het eerst recht op heeft. Dit kan pijnlijk zijn en op valse tegenstellingen lijken maar dit is niet waar. Het gaat hier gewoon om een keuze die de politici moeten maken. Hij stelt deze vraag ter discussie en hij ziet dat andere partijen deze vraag ontlopen.

De heer Suna merkt op dat het alleen maar erger wordt. In de politiek moet men keuzes maken maar de heer Dinklo maakt de keuze om alleen op te komen voor de Nederlander. Hij weet niet wie hier volgens de heer Dinklo

in thuis hoort maar hij scheert iedereen die daar niet bij thuishoort over een kam en komt hier niet voor op. Dat is een constatering die zeker pijnlijk is.

De heer Dercksen verwijst naar de motie die de PVV heeft ingediend waarin gevraagd wordt om een beleid te voeren dat rekening houdt met de immigratie die Nederland heeft. Hier waren de meeste fracties op tegen. Er komen dit jaar 100.000 mensen bij, hij vraagt de fracties wat zij denken dat dit doet met het land. Er is een tegenstelling, die niet wordt gecreëerd door hemzelf of de heer Dinklo, omdat statushouders voorrang wordt gegeven en men Nederlanders op de wachtlijst laat staan. De heer Suna zegt dat de provincie meer moet doen dan alleen toezicht houden en hij vraagt waar de heer Suna hierbij aan denkt.

De heer Suna antwoordt dat er bij de woningbouw op de noodzaak van sociale woningbouw gehamerd moet worden. Elk woningbouwplan moet hier een essentieel onderdeel van worden. Bovendien kijkt de PvdA naar allerlei verschillende vormen van wonen voor verschillende doelgroepen en hoe men creatief kan omgaan met de mogelijkheden en de middelen. Zo denkt hij aan het ombouwen van kantoren, al dan niet tijdelijk zodat er fatsoenlijke huisvesting is voor iedereen, inclusief de statushouders.

De heer Dinklo geeft aan dat dit geen taken zijn van de provincie. De provincie bouwt niet. Het enige wat de provincie kan doen is grond beschikbaar stellen om woningbouw te plegen. Al de andere taken zoals kantoren ombouwen kan de provincie niet en wordt gedaan door ontwikkelaars of gemeenten die hierin sturen.

Mevrouw De Haan adviseert om in de keten te kijken waar mogelijkheden zitten voor de volkshuisvesting. Er is de afgelopen tien jaar woningmarktbeleid gevoerd en geen volkshuisvesting. Daarnaast is er in de hele keten vertraging ontstaan om statushouders een goede woonplek te bieden. De heer Dinklo heeft eerder gevraagd om een gesprek over de groei van het aantal inwoners en de beperkte oppervlakte. Zij vindt dit een goed thema want dat heeft allerlei gevolgen en allerlei opgaven, maar om de splitsing te maken tussen statushouders die ook recht hebben op een woning en Nederlanders gaat de ChristenUnie te ver. Daarnaast hebben gemeenten de gelegenheid om in hun eigen verordening aan te geven dat mensen die op de wachtlijst staan van een sociale woning voorrang hebben.

De voorzitter geeft aan dat hetgeen mevrouw De Haan verklaarde daarnet ook al was toegelicht. Zij roept de commissie tot de orde omdat men met een opwaarderingsverzoek bezig is, terwijl het nu een breed debat dreigt te worden. Dit is niet de bedoeling.

De heer Westerlaken merkt op dat de opwarmers eerst aan de orde komen, daarna het college, dan weer de opwarmers.

De voorzitter antwoordt dat dit helemaal klopt en neemt hiervan akte. Zij geeft het woord aan gedeputeerde Van Muilekom.

Gedeputeerde Van Muilekom bedankt voor de vragen en benadrukt dat allen constateren dat de druk op de woningmarkt hoog is, zeker op de sociale huurwoningen. Dit is evident en belangrijk en hij heeft een wettelijke taak heeft als IBT-toezichthouder. Omtrent het beeld hoeveel woningen er naar statushouders gaan legt hij uit dat men in de RWU ziet dat 11% van de woningen worden toegewezen aan statushouders. Hij hoort meestal dat corporaties tussen 10- en 15% zitten. Belangrijk is het om te kijken naar andere manieren van huisvesting, zoals tussenvoorzieningen. Er zijn bij het rijk dertien locaties voorgedragen waarvan er in Utrecht drie zijn gehonoreerd: Vijfheerenlanden, Amersfoort en Veenendaal. Kenmerkend aan deze locaties is dat het over een substantiële hoeveelheid plekken gaat en dat de plekken niet alleen voor statushouders zijn. De plekken zijn voor 50-60% bedoeld voor andere doelgroepen: Voor starters, arbeidsmigranten en iedereen die een woning zoekt. De heer Suna gaf tevens aan dat er meer woningen toegevoegd moeten worden. Dit is een terecht punt. Wanneer men kijkt naar de treden die er zijn dan gaat men dit meer verscherpt doen naarmate men hoger komt. Tegelijkertijd worden gemeenten aangesproken, ongeacht op welke trede zij zich bevinden, omdat men voor een gezamenlijke opgave staat waar men echt iets in wil bereiken.

De heer Dinklo geeft aan dat hij twee vragen heeft gesteld waarop hij geen antwoord heeft gekregen. De eerste vraag was om geen actie te ondernemen richting gemeenten die niet aan de taakstelling voldoen. De tweede vraag was om alles wat vrijkomt voor de inwoners van Utrecht te gebruiken.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat gemeenten die zich niet inzetten worden aangesproken, ongeacht op welke trede zij staan. Naarmate men in een hogere trede terecht komt zit hier ambtelijk steeds meer druk op. Bestuurlijk zit hier eveneens druk op. Wanneer de provincie ziet dat de ene gemeente zijn best doet en de andere niet dan wordt deze gemeente hierop aangesproken, ook bestuurlijk als dit noodzakelijk is. De andere vraag ging over de toewijzing. De getallen die uit de RWU-rapportage komen laten zien dat 11% wordt toegewezen aan statushouders. Er is nog geen beeld voor de hele provincie maar de corporaties spreken van 10-15%. Dit valt binnen deze range. De druk op de woningmarkt is groot en tevens op asielzoekersplekken. In Leersum ziet men bijvoorbeeld dat een derde van de plekken bezet zijn door mensen die een woon- en verblijfsvergunning hebben. Men ziet dat Ter Apel overstroomt omdat te veel mensen blijven hangen in de azc's.

De heer Westerlaken merkt op dat voor de betreffende drie gemeenten die extra geld hebben gekregen een soort versnellingsagenda moet worden gemaakt. Hij sluit hierbij aan op hetgeen de heer Dercksen zei dat de provincie alleen de grond toewijst, want zo ver gaat het nog niet eens. De provincie maakt het de gemeenten ruimtelijk mogelijk om voorzieningen te treffen waarmee huizen gebouwd kunnen worden. De vraag aan het college is welke maatregelen de provincie neemt om de woningnood zo snel mogelijk op te lossen. Hij denkt hierbij niet aan het toewijzen aan bepaalde groepen maar meer aan bouwen.

De voorzitter inventariseert alle vervolgvragen:

- De heer Suna geeft aan dat in de stukken staat dat gesprekken met gemeenten worden gevoerd wanneer zij niet aan de vraagstelling voldoen. De vraag van de PvdA was om meer te doen dan dat en met een soort vervolgmaatregelen te komen als er geen buiging in de positieve richting is. Hij vraagt of de gedeputeerde hierin meer zou kunnen betekenen dan alleen het gesprek voeren, aangezien de monitoringsgesprekken volgens het vaste bekende boekje zijn.
- Mevrouw Hoek merkt op dat de gedeputeerde aangaf dat de provincie de gemeenten gaat aanspreken wanneer zij niet aan de vraag voldoen. Opvallend is echter dat een aantal partijen wel vinden dat de provincie statushouders huisvesting moet bieden maar dat van de andere kant de gemeenten worden tegengewerkt vanwege de rode contouren, terwijl de rode contouren vaak hard nodig zijn om te bouwen. Het is tegenstrijdig om van de ene kant te zeggen, duiden en eisen dat de gemeenten woningen moeten geven maar hen aan de andere kant niet de gelegenheid te geven om woningen te bouwen om de doorstroming te bevorderen.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan dat de vragen van de heer Westerlaken en de heer Suna in elkaars verlengde liggen. Als men kijkt naar de acute vraag dan is het van belang om vanuit de provinciale regietafel tot voorstellen te komen van flexwoningen. De drie gemeenten die hiervoor gehonoreerd zijn, zijn uit de regietafel gekomen. Het betreft tijdelijke woonplekken, die voor meerdere jaren kunnen zijn, om de kop van de grote achterstand af te halen. Wanneer de gemeenten iets doen met flexwoningen ligt er nog steeds de opgave om tot structurele woningen te komen. Tevens is bij de tussenvoorzieningen interessant dat men ziet dat gemeenten soms huisvesting bieden voor veel meer dan hun taakstelling. Er zijn echter ook gemeenten waar het lastiger is. Het bieden van een huisvestingsplek is niet het enige omdat men er ook voor moet zorgen dat statushouders zo snel mogelijk ingeburgerd zijn, aan het werk gaan en begeleid worden. Men bekijkt nu hoe gemeenten die weinig plek hebben een bijdrage kunnen leveren aan de inburgering in een andere gemeente. Dit is men momenteel aan het uitwerken. In het programma versnelling woningbouw worden veel zaken aangepakt, zowel op structureel als op flexibel niveau. Het bouwen buiten de rode contouren heet tegenwoordig: Niet bouwen binnen het stedelijk gebied maar daarbuiten. Er is pas een plan van aanpak flexwonen vastgesteld en in dit plan zijn drie locaties opgenomen buiten de rode contouren. Dit is iets nieuws en er is bewust gekozen om ook buiten de rode contouren te bouwen. Men gaat hier zorgvuldig mee om. Als gemeenten tegenwerken kan druk op hen gelegd worden om met plannen en locaties te komen. Het is van belang dat de gemeenten in actie komen met partijen om met locaties aan de gang te gaan en het is de taak van de provincie om hier druk op te zetten.

De heer Dinklo geeft aan dat het getal van 11% over 2020 gaat. Hij kan verzekeren dat dit jaar het percentage dat naar statushouders gaat 30-40% zal zijn. Hij hoort de heer Suna zeggen dat hij geen keuze maakt maar wel zegt dat gemeenten sancties moeten krijgen wanneer zij geen statushouders huisvesten. Wat dat betreft maakt de heer Suna dus wel een keuze. Dit is een keuze die JA21 niet maakt. Hij is blij dat de gedeputeerde zei dat hij alleen gemeenten gaat aanspreken en hierin niet verder wil gaan. Dit geeft gemeenten nog steeds de eigen keus om te bepalen hoe zij omgaan met de toewijzing.

Commissaris Oosters heeft begrepen dat de heer Dinklo vroeg hoe de gesprekken lopen die de commissarissen van de Koning met het kabinet hebben over dit vraagstuk. Hij kan hier iets over zeggen maar hij kan hier geen verantwoording over afleggen. De heer Dinklo refereerde aan het gesprek van 22 november 2021, maar inmiddels zijn er alweer twee gesprekken met de kabinetsdelegatie geweest. De laatste was gistermiddag en er wordt wekelijks met het kabinet overlegd. Het kabinet probeert het vraagstuk van de asielopvang en de huisvesting van statushouders sinds een aantal maanden te organiseren via de landelijke regietafel van asiel en migratie onder voorzitterschap van de staatssecretaris van J&V en de minister van Binnenlandse Zaken. Hierbij zitten de koepels aan tafel zoals de VNG, het IPO en een vertegenwoordiger van de Rijksheren (Jetta Klijnsma) aan tafel. Daarnaast zit aan deze tafel veel ambtelijke ondersteuning en het COA. De landelijke regietafel vergadert heel frequent omdat men sinds de zomer in een acute crisissituatie zit. De toestroom van asielzoekers is onverminderd groot. Naast de evacuees uit Afghanistan komen ook mensen uit andere landen naar Nederland. Dit betekent dat het aanmeldcentrum in Ter Apel structureel overbelast is. Dat is zeer ongewenst en betekent niet alleen dat het aanmeldcentrum administratief overbelast is maar er slapen daadwerkelijk mensen op stoelen omdat er geen bedden beschikbaar zijn om de mensen op te vangen voordat ze geregistreerd zijn en kunnen doorstromen naar een asielzoekerscentrum. De bestaande asielzoekerscentra en de noodopvang die tot op heden zijn gecreëerd in het land zitten allemaal vol en dit betekent dat het van het grootste belang is dat de mensen, die al een status hebben maar nog geen plek hebben in de gemeenten, versneld te laten uitstromen richting de gemeenten waar zij eventueel in de tussenvoorziening tijdelijke huisvesting krijgen. Daarmee wordt de

prop uit het systeem gehaald en ontstaat er ruimte voor de asielopvang van mensen die net naar ons land toegekomen zijn. Vanuit de landelijke regietafel worden de commissarissen van de Koning als rijksheren aangesproken om die opgave te coördineren en te stimuleren binnen de provincie. Dit is zijn rol als voorzitter van de provinciale regietafel in Utrecht. De provinciale regietafel heeft twee onderscheiden bestuurstafels: Een voor de U16 en drie Food Valley-gemeenten en één voor de regio Amersfoort. Er worden belangrijke stappen en vorderingen gemaakt en in grote collegialiteit samengewerkt. Zo is er een oplossing met extra asielopvang rond de Utrechtse Heuvelrug georganiseerd. Gisteren is bekend geworden dat het ministerie van Binnenlandse Zaken een aantal gemeenten in de regio fors wil subsidiëren om opvang voor statushouders te organiseren. Dit gaat goed maar neemt niet weg dat men steeds moet constateren dat er onvoldoende plek is om mensen acuut op te vangen. Hier wordt hard aan gewerkt. Onlangs is in de stad Utrecht vlakbij het provinciehuis, in het Lodge Hotel een voorziening gecreëerd. Het is niet uitgesloten dat men de komende dagen nieuwe maatregelen van het kabinet kan verwachten waarin wordt gekeken hoe men een scenario kan voorkomen dat er voor mensen geen fatsoenlijk bed is. In verband met de aankomende Kerstperiode en winterperiode is de bestuursinzet hier maximaal op gericht. Daar wordt continu over gesproken met een kabinetsdelegatie. Voor zover de gedeputeerde mogelijkheden en kansen ziet in de provincie kan hij hier rechtstreeks over schakelen met de kabinetsleden om te bekijken of men dit kan organiseren, vanuit de achtergrond dat er een enorme noodsituatie is die men bestuurlijk zo goed mogelijk probeert op te lossen. De gedeputeerde is blij met de wijze waarop men dit in Utrecht met elkaar doet.

De voorzitter bedankt commissaris Oosters en meldt dat er twee vragen zijn:

- Mevrouw Hoek meldt dat er in haar gemeente een vrouwegevangenis is waarvan voor spoedopvang een gedeelte van de vleugel of het gebouw vrij gemaakt zou kunnen worden om in ieder geval vrouwen met een baby of een kind op te vangen. Er werd haar gezegd dat dit niet kon omdat het gebouw van het Rijk is en de gemeente hier niet over gaat. Volgens haar heeft commissaris Oosters rechtstreeks contact met het ministerie en zij vraagt of hij hier iets over kan zeggen en of hij het voortouw zou kunnen nemen om dit soort ruimtes beschikbaar te stellen.
- Mevrouw Boelhauer bedankt de commissaris voor alle inspanningen geeft aan dat GroenLinks dit zeer waardeert. Zij is blij dat veel mensen zich beschikbaar stellen als vrijwilliger om mensen te helpen. Zij vraagt of in de gesprekken met het Rijk de kwesties met de wooncrisis naar voren komen en of het mogelijk is om in deze gesprekken zaken ter hand te nemen die ervoor gezorgd hebben dat er de afgelopen jaren gebrek aan woningen is, zoals het afschaffen van de verhuurdersheffing en de enorme prijsstijgingen. Zij vraagt of het mogelijk is om op dit punt de gesprekken breder te trekken.

Commissaris Oosters antwoordt op de vraag van mevrouw Hoek dat hij niet op de casuïstiek zal ingaan maar de suggestie zal doorgeven aan de provinciale kansmaker. De vorige keer heeft hij toegelicht dat voor gezamenlijke rekening van de steden Amersfoort en Utrecht in de provincie iemand in dienst is genomen die probeert alle mogelijkheden te verkennen. Deze kansmaker heeft verstand van zaken zoals bijvoorbeeld vastgoed en kan dit direct bespreken met de departementen en het COA om te kijken wat de mogelijke opties zijn. De suggestie van mevrouw Hoek zal hier zeker bijgevoegd worden. Was het maar zo dat men zich de luxe kon permitteren om tijdens de vergadertijd te bespreken hoe deze crisis is ontstaan en wat dit betekent voor de wooncrisis. Dit is in deze gesprekken niet aan de orde omdat het echt gaat om wie nog een bed heeft. Tegelijkertijd ziet men dat met het voornemen om dit structureel anders te gaan organiseren er gewerkt wordt aan voorzieningen die voor de opvang van statushouders kunnen fungeren (flexibele opvang) maar in voorkomende gevallen ook voor spoedzoekers, studenten, arbeidsmigranten, dak- en thuislozen. De nieuwe beleidslijn is echt om voorzieningen te creëren die een permanent karakter krijgen en die kunnen meebewegen met de vraag. Het is goed nieuws dat de woningcrisis uiteindelijk deze kant op zal gaan. Ten tweede is het belangrijk dat men niet hetzelfde doet als in 2015/2016 toen er ook een crisis was en er door gemeenten maximaal is ingezet om voorzieningen te creëren, geschikt te maken en te richten, maar op het moment dat de asielstroom afnam het Rijk zei dat het te duur was om deze locaties open te houden en de locaties weer gesloten werden waarbij van de vrijwilligers afscheid werd genomen. Dit is een dure les geweest want wanneer men dit toen niet had gedaan dan was er nu geen crisis geweest. Daarom is het voornemen dat de voorzieningen die nu worden gecreëerd een permanent karakter krijgen en flexibel kunnen worden ingezet.

De heer Suna antwoordt in reactie op een opmerking van de heer Dinklo dat er nooit een keuze is gemaakt. De PvdA doet dit ook niet. Hij is de politiek ingegaan vanwege problemen met huisvesting en dit blijft zo. Wanneer er een partij is die hier aandacht voor vraagt dan is het de PvdA. Dit is niet alleen bij de provincie maar ook bij gemeenten. Er zijn prestatieafspraken met woningcorporaties en woonruimteverdeelsystemen en er is totstandkoming van woonvisies waarmee de PvdA voor alle burgers vraagt om meer woningen te realiseren. Dit is nooit anders geweest. Het is niet zo dat de PvdA nu alleen om sancties roept. Wanneer dit mogelijk zou zijn dan zou de PvdA op die gronden van de gemeenten aandacht vragen, maar hij doet dit al op allerlei manieren.

De heer Dercksen weet nog dat er in de crisis van 2015 gymzalen werden geconfisqueerd om opvang te regelen. Hij hoopt niet dat het bedoeling om dit permanent te doen omdat de kinderen dan niet meer kunnen sporten. Hij vraagt of de commissaris van de Koning niet de commissaris van de Koningin zou willen zijn van Denemarken

aangezien daar niet- of nauwelijks een instroom is. Hij vraagt of de commissaris van de Koning niet jaloers is op Denemarken.

Commissaris Oosters vindt de vraag van de heer Dercksen een mooie omweg om hem een antwoord te ontlocken dat hij niet gaat geven. Hij is niet aanwezig als politicus maar als rijksorgaan actief om bij een opgave, die er vanuit het kabinet ligt en waar zijn medewerking bij gevraagd is, uit te voeren. Hij zal hier daarom geen opvatting over delen.

De voorzitter bedankt de commissaris Oosters voor het deelnemen aan deze vergadering en wenst hem nog een fijne dag. Zij geeft het woord aan gedeputeerde Van Muilekom voor twee mededelingen.

- Gedeputeerde Van Muilekom meldt dat de fietsroute/waterlinieroute is genomineerd als fietsroute van het jaar 2022. Dit heeft te maken met het bijzonder cultureel erfgoed dat men kan bezoeken en de Hollandse waterlinies waar men van kan genieten. Dit is interessant om te concurreren met fietsroutes uit Duitsland, Ierland en België.
- Als tweede mededeling meldt de gedeputeerde dat vorige week is gesproken over de sociale agenda waarbij hij heeft gezegd dat hij zich wil bezinnen hoe hij hiermee vergaat. Er waren diverse fracties die vragen hadden over de sturing en monitoring met het verzoek om dit verder uit te werken. De gedeputeerde heeft hier serieus naar gekeken en hij wil dit oppakken. Hij zal dit stuk daarom volgende week niet inbrengen. Een andere reden hiervoor is dat hij het concept uitvoering op hoofdlijnen erbij had gedaan en merkte dat dit allerlei ruis gaf. Hij zal dit gedeelte daarom uit het nieuwe stuk halen zodat het zuivere stuk over het beleidskader overblijft.

De voorzitter ziet dat dit vragen oproept en geeft het woord aan de heer Dercksen.

De heer Dercksen vraagt wat men volgende week gaat behandelen en of dit het beleidsstuk is of helemaal niets. De heer Dinko feliciteert mevrouw Veen omdat het haar gelukt is om het stuk terug te laten trekken. Hij wil meegeven dat alleen de monitoring aanpassen voor JA21 onvoldoende is omdat voor JA21 het stuk helemaal herschreven moet worden. Hij vindt het verbazingwekkend dat de uitvoeringsagenda niet meegaat aangezien men dan alleen maar praat over het kader. Volgens JA21 hoort de uitvoeringsagenda hierbij, maar dit laat hij verder over aan de gedeputeerde. Hij ziet het stuk tegemoet.

De voorzitter vraagt of de heer Van Muilekom nog wil reageren of dit beschouwt als een advies.

Gedeputeerde Van Muilekom zou nog mee willen geven dat hij voor ideeën openstaat. Het uitvoeringsplan zat hier ter kennisname bij en riep vragen op. Wanneer de commissie hier niet over wil beslissen dan is dit prima. De voorzitter vindt dit helder.

Mevrouw Vrielink vindt het fijn dat het even duurde omdat haar primaire reactie was dat zij het jammer vond dat het voorstel volgende week niet meegaat. Haar tweede reactie is dat zij blij is dat zij de tijd krijgt om langer na te denken. Zij is blij dat de gedeputeerde dit uitzet naar de commissie en ze hoopt dat de juiste dingen die ingebracht zijn worden meegenomen. Zij heeft twee vragen aan de gedeputeerde.

De voorzitter geeft aan dat zij dit niet kan toestaan omdat men dit onderwerp nu niet verder ging bespreken.

Mevrouw Vrielink antwoordt dat zij graag wil weten wanneer het voorstel terugkomt en of de dingen die al uitgezet zijn in de organisatie door blijven gaan.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat hij in de volgende commissievergadering met een gepast voorstel komt.

2.3. SV Slotwijziging 2021 (2021BEM203)

De voorzitter meldt dat de slotwijziging het laatste product is in de planning- en controlcyclus dat nog de mogelijkheid biedt om bijstelling in de begroting door te voeren. In de slotwijziging worden geen voortgang of beleidsdoelen gerapporteerd maar alleen maar bijstellingen. De Staten moet dit vaststellen en dit heeft als doel om de begroting te actualiseren op basis van de laatste inzichten. Een Statenvoorstel wordt in deze commissie behandeld in twee termijnen volgens dezelfde volgorde als vorige week.

De voorzitter begint bij de PvdD en vraagt wie het woord wil over het Statenvoorstel Slotwijziging.

Mevrouw De Jager heeft hier geen bijdrage over.

De heer Dercksen geeft aan dat dit in de FAQ uitgebreid besproken is en het lijkt hem verstandig om het daarbij te laten.

De heer Eggermont heeft evenmin een bijdrage.

De heer Van den Dikkenberg vindt dat dit in de FAQ uitgebreid is besproken. Hij vindt het wel belangrijk dat de provincie nog een analyse ontvangt. De slotwijziging betekent in de doelen van 2022 dat er nu een bulk geld wordt doorgeschoven en de vraag is of dit te realiseren is. Hij ziet de analyse te zijner tijd tegemoet.

Mevrouw Hoek heeft geen opmerkingen

De heer De Brey is van mening dat het ambitieniveau van het college veel te hoog ligt en vraagt om realistisch te gaan begroten. Het is de zoveelste keer dat er een enorme onderbesteding is.

De heer Westerlaken heeft geen bijdrage.

De heer Wolting ziet dat er volgend jaar eveneens bedragen uitgetrokken worden voor dezelfde soort activiteiten die nu ook op de begroting staan en zou in deze rapportage graag opgenomen willen zien wat er volgend jaar in de reguliere begroting voor dat soort programma's meegenomen wordt, omdat men dan kan controleren of het realistisch is om deze bedragen door te schuiven of om ze meteen vrij te laten vallen.

De heer De Droog heeft een aantal opmerkingen:

- Ten eerste vraagt D66 aandacht voor de onderbesteding voor het landelijk gebied. De gedeputeerde van Financiën heeft dit in de FAQ al besproken met betrekking tot de aandacht voor de financiële- en organisatieportefeuille. D66 zou graag inhoudelijk van de gedeputeerde willen vernemen hoe zij aankijkt tegen de onderbesteding in dit programma. Het valt op dat na de zomernota die recent is behandeld toch nog € 10 miljoen wordt doorgeschoven. Dit is 10% van het landelijk gebied. De heer De Droog vraagt of het nodig is om voor het op stoom houden van dit programma hier specifiek meer aandacht voor te hebben.
- D66 heeft een technische vraag gesteld over € 1,4 miljoen uit de reserve van de realisatiestrategie natuur en ziet inderdaad dat het faunabeheer voor deze reserve gold. Dit is goed, maar de vraag is hoe men wil omgaan met tegenvallers in relatie tot de andere pijlers. Pijler 5 waar faunabeheer bij hoorde kwam destijds bij de start al tekort. Tevens is het de vraag ten koste van welke pijlers tegenvallers gaan die nu ten laste van deze reserve komen. De heer Droog vraagt daarom of er een onderbouwing van de reserve in relatie tot de pijlers beschikbaar is.
- Het is weliswaar een klein budget maar het schuift door. Gelet op het belang van frequente herhaling van thema's, zoals integriteit en ethiek, vraagt D66 zich af waarom er niet gekozen is voor een digitaal alternatief in 2021, eventueel aangepast naar de omstandigheden, zoals thuiswerken, afstand en meer van dat soort thema's.

Mevrouw Groen geeft aan dat GroenLinks constateert dat de provincie een beter beeld krijgt van hetgeen hij in de begroting zet en wat hij uitgeeft, maar dat meer data kunnen leiden tot meer schuiven en ingewikkeldheden. Hierin ziet men nogal wat wisselingen. Zij leest tevens dat het college de meerwaarde van het leren en meer informatie onderkent en toepast. GroenLinks is benieuwd hoe de gedeputeerde dit zelf volgend jaar hoopt te zien en hoe dit beter kan.

De heer Dinklo merkt op dat er een opmerking werd gemaakt die hem heeft getriggerd omdat de heer Jansen vroeg wat het nut is van dit document. Naar aanleiding van deze opmerking heeft hij hiernaar gekeken en hij vraagt zich dit eveneens af, zeker omdat men hoort dat de hele organisatie onder druk staat en leest dat deze begroting er vooral voor zorgt dat de jaarstukken aansluiten bij de begroting. De begroting wordt nu zodanig aangepast dat de jaarstukken heel weinig afwijken. JA21 vraagt zich serieus af wat het nut is om dit stuk nog te maken, gezien de geringe meerwaarde ten opzichte van de zomernota. Volgens JA21 kan men beter zeggen dat men gezien alle druk de slotwijziging afschaft, bij de jaarrekening bespreekt wat ervan geworden is, en alleen als het echt nodig is aparte voorstellen doet.

De voorzitter vraagt wie van de Lijst Bittich het woord wil voeren. Er komt geen reactie en zij geeft het woord aan de PvdA.

Mevrouw Lejeune antwoordt dat de PvdA geen bijdrage heeft op dit onderwerp.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan gedeputeerde Strijk.

Gedeputeerde Strijk deelt mee dat hij het vervelend vindt dat er twee inhoudelijke vragen zijn gekomen voor zijn collega die er vandaag niet is omdat het niet lukte om de agenda vrij te maken. De inhoudelijke vragen op de portefeuille landelijk gebied kan hij zelf niet goed beantwoorden. Hij zal straks bekijken hoe hij dit kan rechtzetten richting de Staten.

De vraag van de heer Van den Dikkenberg heeft betrekking op het feit dat in deze slotwijziging een aantal bedragen worden doorgeschoven naar 2022 waarvan inmiddels de begroting is vastgesteld. De vraag werd gesteld of het gevaar bestaat dat de workload in 2022 zo groot is dat men ziet aankomen dat men daar een aantal activiteiten niet kan doen. De vraag is dus wat het effect is op de begroting van 2022. De gedeputeerde

heeft eerder aangegeven dat hij pas weer bij de zomernota hierop kan terugkomen. In het proces dat men de afgelopen jaren doet valt te zien dat hij met elke ronde van een verder document P&C-cyclus, dit net iets sneller sluit. De gedeputeerde denkt dat dit de stappen zijn om een beter in beeld te krijgen. De verwijzing naar de zomernota klinkt ver weg, maar er zullen dan weer belangrijke stappen zijn om mee te nemen. Het feit dat € 20 miljoen wordt verschoven op een begroting van € 500 miljoen valt relatief mee in de werklast. Procentueel gaat het dan nog maar over 4%. De gedeputeerde heeft daarom niet het idee dat men dit in 2022 niet meer kan uitvoeren, maar hij zal wel moeten rapporteren in de zomernota of dit probleem zich kan gaan voordoen. De gedeputeerde heeft er niet voor gekozen om dit bedrag te laten vrijvallen maar hij heeft wel aangekondigd om heel goed te kijken in de jaarrekening waar de reserves in vrij vallen, en of er geen lucht in zit. Hij wil deze uitdaging oppakken bij de jaarstukken en bij elke reserve rapporteren of deze nog steeds nodig is voor wat men de komende jaren van plan is, en of hier een stuk van zou kunnen vrijvallen.

De voorzitter meldt dat gedeputeerde Bruins Slot via de chat is aangehaakt en op haar punten zal ingaan. De heer Van den Dikkenberg heeft eerst nog een vraag.

De heer Van den Dikkenberg vraagt of er wel een analyse komt bij de kadernotastukken over de eerste maanden. Het staat hem bij dat in de FAQ besproken is dat hiermee bekeken zou worden hoe het loopt en wat de eerste stand is zodat men een beeld kan vormen of de druk hoger kan maken. Hij hoort dit niet terug in de beantwoording van de gedeputeerde maar gaat ervan uit dat de commissie deze analyse wel zal ontvangen zodat men op dat moment de eerste balans kan opmaken, omdat anders het gat met de volgende zomernota te groot is en de organisatie wellicht achteruit holt in plaats van vooruit.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat hij dit eerder heeft toegezegd maar dat hij wel goed gaat omschrijven wat hij onder een analyse verstaat. Hij heeft dit de vorige keer geduid en gezegd dat hij ervoor zou zorgen dat in de kadernota een paragraaf zou worden opgenomen (een A4) waar hij terugkoppeling geeft op de eerste maanden van het nieuwe jaar, die dan inmiddels hebben plaatsgevonden, en of daar nog inzichten uit zijn gekomen die relevant zijn voor de inschatting over dat hele kalenderjaar of voor de begrotingen daarna. Dit zal geen rapport van twintig pagina's worden, maar hij vindt het logisch om de inzichten die in de eerste maanden van het nieuwe jaar worden opgedaan te betrekken bij de tussentijdse rapportage die men dan geeft in de vorm van een zomernota of de kadernota voor het jaar daarop. Er komt dus een analyse maar dit worden nadrukkelijk geen twintig pagina's.

De gedeputeerde geeft aan dat het nut van de slotwijziging eerder is besproken. Vooral als de slotwijziging het karakter heeft van het aframen van het budget. Men gaat minder doen en schuift dit door naar het jaar daarna of laat dit teruglopen in de reserves. Hij heeft aangegeven dat er wordt toegewerkt naar een P&C-cyclus die past bij een organisatie die hier gewoon beter in gefaciliteerd is. Dan gaat men misschien een stijging van het budget ervaren waarbij de Raad van State dit achteraf zou kunnen autoriseren. De commissie zou zich hierbij ongemakkelijker voelen maar dit is wel waar hij naar toe zou willen werken. Er zit hier overigens ook een extra budgetaanvraag in. De slotwijziging heeft dus echt de status om aan de Raad van State te vragen dat er, afhankelijk van actuele ontwikkelingen, extra geld nodig is voor een bepaalde activiteit. De vraag is of de Raad van State dit wil autoriseren of dit een half jaar uitstelt alvorens een keuze te maken. Daarmee hebben de slotwijziging en tussentijdse stukken echt een effect, want dan mag niet meer uitgegeven worden dan in de begroting is meegegeven. Er zijn weliswaar bepaalde marges maar die moet men verantwoorden. De gedeputeerde zou niet alleen willen bekijken hoe de slotwijziging nu functioneert maar tevens hoe een slotwijziging dient te functioneren in een uiteindelijk werkende goede P&C-cyclus. Alleen al door het type gesprekken dat de provincie met hem voert en die hijzelf voert met de organisatie zal een disciplinerende uitwerking uitgaan richting de organisatie over goed begroten en de planning bewaken. De gedeputeerde gelooft in de functionaliteit van het verantwoording afleggen aan het hoogste orgaan over dit verbetertraject.

De heer Dinklo merkt op dat achteraf een begrotingsoverschrijding autoriseren niet kan omdat men niet meer mag uitgeven dat is begroot. De vraag blijft nog steeds waarom er een slotwijziging moet zijn. Er zijn enkele overschrijdingen maar in principe zou men binnen de begroting moeten blijven, waarbij er af en toe een keer een overschrijding is. In dit geval is de slotwijziging best een uitgebreid document. Dat kost tijd omdat dit een paar keer heen en weer moet. Wanneer men beter gaat begroten kan de slotwijziging helemaal weg omdat de gedeputeerde dan alleen de post waarbinnen wat overschrijdingen zijn hoeft terug te krijgen. Gedeputeerde Bruins Slot zegt dat zij gesprekken in de organisatie gaat voeren. Dat is fijn maar volgens JA21 is het college er niet voor om de organisatie op orde te krijgen. De heer Dinklo heeft hier moeite mee.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat de slotwijziging het effect is maar nooit een reden om het te doen. In de slotwijziging zit het autoriseren van een begroting. De financiële verordening die vorig jaar is vastgesteld laat ruimte tot een bepaalde hoogte maar het college mag nooit meer dan 10% van het programmatotaal aan een overschrijding geven en moet hier verantwoording over afleggen. Er is een sterk verhaal nodig om aan te tonen welke nood situatie heeft geleid tot een overschrijding, maar dit kan tot 10%. Daarna moet men dit volgens artikel 6 bespreken. Juist omdat men dit zorgvuldig wil doen kan er altijd een ontwikkeling zijn waardoor men extra geld wil uitgeven waarbij aan de Staten wordt gevraagd of zij dit goed vinden. Het is niet de bedoeling om hier lang mee te wachten en er zijn altijd tussentijdse bijsturingen mogelijk. Hier helpt de slotwijziging in. De gedeputeerde

erkent dat de slotwijzigingen van dit jaar en de afgelopen jaren vooral het karakter hadden van aframen maar in een goed functionerende organisatie, en hiervoor is men op de goede weg, zou dit bijplussen kunnen zijn. Dit is eveneens een kwestie van adaptief sturen. Hierover is een aantal malen paar jaar een gesprek met het college waarop het college ja of nee kan zeggen. De gedeputeerde zou daarom niet een instrument willen weggooien dat in de toekomst een nadrukkelijke rol kan vervullen.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot voor de beantwoording van de twee inhoudelijke vragen.

Gedeputeerde Bruins Slot meldt dat de heer De Droog vroeg hoe zij tegen de onderbesteding vanuit het programma landelijk gebied aankijkt, in relatie met de zomernota tot aan de slotwijziging en antwoordt dat er in de zomer nog een aantal trajecten liepen omtrent de realisatie van het NNN. Er lag onder andere een transactie in het kader van de verplaatsing van een boerderij. Dit zijn vaak langere trajecten waar veel aspecten aan vast zitten. De gedeputeerde had gehoopt dat dit in het najaar kon worden afgerond. Op het moment dat zoiets niet doorgaat dan is dit meteen een aanzienlijk bedrag dat men minder besteed. Een tweede soortgelijke situatie heeft zich voorgedaan rondom de stikstof en de aankopen in het kader van de opkoopregeling. Dit was iets waarvan het college hoopte nog een stap te kunnen zetten maar waarbij de aankoop door omstandigheden evenmin kon doorgaan. Daarmee valt weer een extra bedrag vrij. Daardoor ziet men dat er in het geheel een redelijke onderbesteding is. Dit betekent niet dat deze gelden niet meer besteed hoeven te worden. Omdat het college de verplichting, urgentie en de wens voelt om het Natuurnetwerk Nederland in 2027 af te ronden zullen deze uitgaven uiteindelijk op een later moment gedaan moeten worden. Dat is de reden dat er op dit moment hard gewerkt wordt aan de versnelling van de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland.

De gedeputeerde geeft aan dat het andere punt ging over de overschrijding van het faunabeheer en hogere schadeuitkeringen. Dat betekent dat er überhaupt nog een keer naar de kadernota 2023 gekeken moet worden om te bepalen of scherp inzicht is wat de structurele kosten zijn. Dit moet beter worden bekeken omdat er toch een stijging is die zich langer doorzet. Hier wordt in de nota 2023 op teruggekomen. Het voorstel is om dit te dekken uit de onderbesteding, die binnen pijler 2 van de natuurvisie (2.2. uit de doelenbron kwaliteitsimpuls natuur) valt. Hier is dit jaar minder geld besteed en dit geld wordt nu gebruikt om in ieder geval de kosten van de schadeuitkeringen te kunnen financieren.

De heer De Droog zou hier graag een nadere toelichting op willen. De gedeputeerde spreekt over geld uit de onderbesteding maar deze onderbesteding zou niet meer uitgegeven moeten worden. Hij vraagt of dit geld gelabeld was naar een ambitie binnen de pijler.

Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat het geld afkomstig zou zijn geweest uit een subsidieregeling. Er zijn minder subsidies aangevraagd dan aanvankelijk werd beoogd. Dit gaat natuurlijk altijd ten koste van iets want wanneer er meer voorstellen waren gekomen had men dit geld natuurlijk aan iets anders kunnen besteden maar dit was in dit geval niet zo. De gedeputeerde hoopt volgend jaar dit subsidievoorstel wel ingediend te kunnen krijgen omdat het college ook op dit vlak wil dat mensen extra zaken rondom de kwaliteitsimpuls van de natuur kunnen doen.

De voorzitter vraagt of er commissie behoefte heeft aan een tweede termijn.

De heer Dinklo geeft aan dat hij nog een vraag had gesteld over het niet besteden van het budget voor integriteit. Hij denkt dat de commissaris deze vraag moet beantwoorden.

De voorzitter antwoordt dat de commissaris momenteel onbereikbaar is en stelt voor om hier later op terug te komen en de vraag schriftelijk te beantwoorden.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat zijn collega's vorige week allemaal klaar zaten om de vragen te beantwoorden en excuseert zich dat hij nu een aantal vragen niet kan beantwoorden.

De voorzitter constateert dat dit het nadeel is van het schuiven van de vergadering.

Er is geen behoefte aan een tweede termijn en de voorzitter informeert naar de debatgrootte in de Statenvergadering van volgende week. De commissie constateert dat dit een hamerstuk zal worden in de Statenvergadering van 15 december 2021.

2.7 [SB voortgang bedrijfsvoeringsbrede verbeterprogramma's 3^e kwartaal 2021 \(2021BEM198\)](#)

De voorzitter meldt dat deze Statenbrief is opgewarderd door de SGP en zij geeft het woord aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer Van den Dikkenberg deelt mee dat de SGP de Statenbrief om twee redenen heeft opgewarderd:

- Het dashboard gaf weinig informatie hoe men er nu echt voorstaat. Alles staat op groen en is opgestart. Dat is logisch in deze fase, alleen blijkt onvoldoende uit het schema waar de pijnpunten en gevoeligheden zitten. Terwijl volgens het schema alles goed lijkt te gaan bemerkt men in de beantwoording van de vragen aan de gedeputeerde dat er stappen gezet worden en de SGP vindt dat het na twee jaar tijd wordt om deze stappen terug te kunnen zien. Hij denkt hierbij bijvoorbeeld aan de cultuur. In de FAQ werd gezegd dat men nu constructief kritische gesprekken begint te voeren. Dit is

noodzakelijk, maar het proces is al lang bezig en de SGP wil graag de eerste stappen zien. De heer Van den Dikkenberg vraagt hoe hij hier een vinger achter kan krijgen.

- Met betrekking tot informatieveiligheid heeft de functionaris informatieveiligheid op het gebied van gegevensbescherming een rapport uitgebracht dat de SGP graag zou willen zien als dit gedeeld kan worden. De managementreactie hierop is eveneens belangrijk.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk voor de uitleg van deze twee kwesties.

Gedeputeerde Strijk kan zich voorstellen dat dit dashboard in deze fase weinig informatie geeft. Dit is de status waarin men momenteel zit want men zit in de uitlijningsfase van wat er de komende anderhalf jaar moet gebeuren. Dit begint met het beschrijven van processen die bij de zes bedrijfsvoeringsonderdelen en I&A allemaal spelen en wie hiervoor verantwoordelijk is. Wanneer men dit scherp heeft gaat men over tot de andere zaken, zoals het verbeteren van de processen, welke applicaties er anders moeten worden en welke opleidingstrajecten moeten worden gestart. In de volgende rapportage zal de planning van het komend jaar al beter inzichtelijk zijn in tijdsblokken. Daarna volgt het rapporteren en komen er misschien oranje en rode kleuren omdat men achterblijft op de planning die men nu aan het vaststellen is. Dan volgt de fase van het projectmatig aanpakken van het verbeteren van een aantal bedrijfsvoeringsonderdelen, van inkopen en subsidies tot HRO of huisvesting. De gedeputeerde vraagt om het dashboard nog een kwartaal de kans te geven om meer te gaan werken omdat er een planning onderligt die eindigt in maart 2023, aangezien men het dan afgerond wil hebben. Het gaat uiteindelijk om 300 deelprojecten die moeten worden opgelost. Bij de volgende rapportage zal dit beter zijn.

Voor het Kerstreces zullen de fracties een brief ontvangen van het college over de bredere organisatieontwikkeling. De gedeputeerde meldt dat hij momenteel inzoomt op zes delen onderdelen van de bedrijfsvoering maar dat de organisatie natuurlijk veel breder is. De brief die de fracties gaan ontvangen gaat over de bredere organisatieontwikkeling. De gedeputeerde noemt hier een aantal voorbeelden van zoals personeelsbezetting, concernplan, projectorganisatie et cetera. Deze brief is informatief maar hij kan zich voorstellen dat de fracties hier in een meer informele setting over zouden willen doorpraten.

De gedeputeerde Strijk meldt dat er in 2022 weer een medewerkertevredenheidsonderzoek komt dat tweejaarlijks wordt gehouden. Hij kijkt uit naar de eerste resultaten van het beleid dat de afgelopen tijd is gevoerd. Wellicht dat men hierbij op aspecten als de bredere aanpak van cultuur en de wijze waarop men elkaar aanspreekt op verantwoordelijkheden kan terugkomen.

Met betrekking tot de vraag over informatieveiligheid meldt de gedeputeerde dat het klopt dat hij van de functionaris gegevensbescherming een rapport heeft ontvangen. Het is mogelijk om dit met de aanwezigen te delen. Op het gebied van privacy en veiligheid is de organisatie nog in ontwikkeling. De gedeputeerde ziet dit terug in zijn eigen e-mailverkeer waar een phishing-mail was uitgezet om te kijken welke werknemers hierin trappen zodat men feedback hierop kan geven. Rondom het verwerkingsregister komt regelmatig terug dat men ambtenaren op de gegevensbescherming moet wijzen. Alle medewerkers moeten constant bezig zijn met informatieverwerkingsprivacy. Het is een ingewikkeld proces om iedereen dit goed te laten doen. De gedeputeerde doet dit eveneens te bevorderen op het gebied van risicomanagement, inkoop en rechtmatigheid van aanbestedingen. Hij probeert iedereen mee te nemen en er wordt veel van alle medewerkers gevraagd om zich op te ontwikkelen. De gedeputeerde concludeert dat men met de informatieveiligheid voorwaarts gaat maar dat het nog niet goed genoeg is. Er moeten nog stappen worden gezet want iedereen moet continu tussen de oren hebben om bij het maken van beleid na te denken over welke data hij gaat beheren, met wie men samenwerkt en of de afspraken over informatieveiligheid goed zijn. Vanuit de bedrijfsvoering wordt dit ondersteund maar men moet hier nog steeds alert op zijn. In het jaarrapport is het verslag opgenomen. Wie het halfjaarrapport informatieveiligheid wil ontvangen mag dit hebben maar de gedeputeerde adviseert om tevens te kijken naar de eigen workload.

De heer Van den Dikkenberg antwoordt dat de rapportage er wat hem betreft nog bij kan. Hij ziet de rapportage graag tegemoet. Met betrekking tot de eerste antwoorden over de voortgang geeft de SGP de gedeputeerde nog graag een kwartaal. Hopelijk gaat men dan dingen zien.

Gedeputeerde Strijk meldt dat het halfjaarrapport van eind september is. Hij zal het rapport ter kennisname doorsturen.

De heer Van den Dikkenberg heeft met de voorganger van de huidige provinciesecretaris wel eens samengezeten over de staat van de organisatie. Hij deed toen de beruchte uitspraak van het aantreffen van een onthoofde en verweesde organisatie. Zo'n sessie heeft men naderhand nooit meer gehad. Men is nu een aantal

jaar verder en het lijkt hem goed om dit een keer in de breedte op te pakken, en te kijken hoe het nu met de organisatie gaat. Gekoppeld aan de brief van de gedeputeerde lijkt het hem een goed idee om hier een sessie voor te beleggen.

De voorzitter geeft aan dat gepeild moet worden hoeveel belangstelling hiervoor is. Gedeputeerde Strijk merkt op dat de brief die hij gaat delen in nauwe samenwerking met de algemene directeur van het CMT is opgesteld. Hij zou zo'n sessie graag willen beleggen. Dit is eerder gebeurd maar toen bleven zaken vaag hangen. Het is goed om een brief te sturen waarin alle aspecten uitgebreid aan de orde komen zodat men weet aan welk CMT-lid men vragen kan stellen naar aanleiding van de rapportage. Het aanbod voor een sessie staat wanneer de aanwezigen dit willen.

De heer De Droog is benieuwd wat de heer Van den Dikkenberg hiermee precies voor ogen heeft. Hij kan zich hier nu geen concreet beeld van vormen. Er is regelmatig terugkoppeling en er zijn gesprekken over de voortgang van de organisatie.

De heer Van den Dikkenberg antwoordt dat hij denkt aan een directie informatievoorziening van de uitvoerende mensen over wijze waarop zaken gaan en hoe de werkvloer het ervaart dat het college dichter op het personeel zit. Wellicht kan secretaris een toelichting geven op de gang van zaken in de praktijk. Dit is iets meer live dan via het college en de politieke lijn. Hij beoogt hiermee praktische handvatten te krijgen. De sessie die hij in het verleden heeft gehad beviel hem goed.

De voorzitter stelt voor om de brief af te wachten en op basis daarvan een vervolg hieraan te geven.

Mevrouw Boelhouwer steunt het voorstel van de heer Van den Dikkenberg. Zij kan zich de sessie die hij noemde goed herinneren en denkt dat het goed is om dit een keer live te doen, ook naar aanleiding van andere elementen die in de beantwoording van deze Statenbrief nog wat vaag bleven. Wanneer het gaat over de cultuuraspecten in de organisatie, waar zowel de ChristenUnie als GroenLinks aan gerefereerd hebben, ziet men nog lege blokken. De fracties horen hier daarom graag wat toelichting op. Het kan best zo zijn dat de fracties eerst de brief ontvangen maar zij zou graag direct daarna een sessie willen beleggen.

De voorzitter constateert dat in ieder geval twee fracties voorstander zijn van het beleggen van een sessie.

Mevrouw De Haan sluit zich aan bij de punten die mevrouw Boelhouwer naar voren brengt en meldt dat de ChristenUnie voorstander is van een sessie. In de beantwoording van de vragen van de ChristenUnie zat nog een opmerking. Een vraag ging over de draagkracht van de organisatie en de verschillende domeinen in relatie tot de veranderingstransitie die de organisatie doormaakt. Bij de versterking van de financiële functie hebben de Staten her en der een onderwerp gehad dat juist door het veranderingsproces en de benodigde capaciteit minder aandacht kreeg of vertraagde. Dat was toen heel plausibel maar zij zou als Staten van tevoren iets meer beeld willen hebben van de verwachte vertragingen vanwege het veranderingsproces. Zij kan zich voorstellen dat dit niet nu kan maar misschien wel een kwartaal verder. Zij vraagt of hier een beeld bij is om ook richting de Staten meer aan verwachtingsmanagement te doen.

De voorzitter geeft aan dat deze vraag valt buiten de opwaardering en zij vraagt om een kort antwoord.

Mevrouw De Haan merkt op dat het wel een vraag was die de ChristenUnie had gesteld.

De voorzitter legt uit dat in deze vergadering een opwaarderingsverzoek wordt behandeld en dat men zich moet houden aan de grenzen daarvan.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat hij mevrouw De Haan hoorde zeggen dat zij in de volgende rapportage wellicht iets over de planning, de haalbaarheid en de druk die dit geeft een reflectie zou willen horen. Hij zegt toe om dit punt in de volgende rapportage mee te nemen.

2.8 [SB Vervolg toezegging met betrekking tot het onderwerp Regie op Regionaal Materialenpaspoort \(2021BEM199\)](#)

De voorzitter meldt dat dit punt wordt overgeslagen omdat dit schriftelijk wordt afgedaan.

2.9 [SB Stand van zaken subsidieregeling versterking vitaliteit binnensteden, dorpskernen en winkelcentra \(2021BEM202\)](#)

De voorzitter deelt mee dat de Statenbrief is opgevaardeerd door D66, SGP en PvdA en vraagt wie van hen het woord wil voor een introductie.

De heer De Droog denkt dat het opwaarderingsverzoek duidelijk was. Hij heeft een hard gelag in de opwaardering van D66 en de SGP omdat zij feitelijk een vergelijkbare vraag stellen vanuit een ander perspectief. Hij luistert graag naar de duiding van de gedeputeerde hierover.

De heer Suna benadrukt dat corona nog steeds onder ons is maar hij is benieuwd hoe de gedeputeerde hier zelf naar kijkt. Hij vraagt of de COVID-reserve in stand wordt gehouden ten gunste van de retail en de horeca.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat het bij de vraagstelling lijkt alsof men aan het leuren is met een subsidieregeling. De belangstelling bij gemeenten om met een subsidieaanvraag te komen is juist heel groot. Het is wel zo dat het de gemeenten meer tijd kost om gezamenlijk met de verschillende partijen met een plan te komen. De meldingen komen tot de dag vandaag binnen. De laatste stand die hij had was dat er van de 26 gemeenten vijf geen aanvraag hebben gedaan, maar zelfs dit is nog niet zeker. Er zijn 21 gemeenten tot een aanvraag overgegaan en zij voelen zich heel blij dat ze geholpen worden en deze kans krijgen. Hij vindt het leuk om te merken dat partijen bij elkaar worden gebracht en kleine gemeenten met een geringe ambtelijke staf worden geholpen. Hij vindt het mooi om deze rol als regionale overheid te kunnen pakken en van toegevoegde waarde te kunnen zijn. Het duurt langer dan hij had gedacht maar hij is nog steeds positief over de signalen die hij terugkrijgt.

Op de vraag van de heer Suna antwoordt de gedeputeerde dat het college bij de zomernota voorstelde om de COVID-reserve waar geen plan onder zat alvast te laten vrijvallen naar de algemene reserve. Dat voorstel is inmiddels goedgekeurd en de COVID-reserve is opgegaan in de algemene reserve. Men ziet nu echter toch weer een periode van lockdownmaatregelen waarvan de duur onduidelijk is. Men ziet tevens weer een landelijke opschaling van de ondersteuningsmaatregelen. Er zijn momenteel geen plannen bij GS in de maak om verdere ondersteuning aan de sector te bieden. Wanneer de lockdown langer gaat duren dan zou de ondersteuning uit de algemene reserve of de algemene middelen moeten komen. De COVID-reserve als dusdanig is echter afgeschaft. De provincie heeft dit besloten na het voorstel van het college.

2.10 [SB Berichtgeving in Telegraaf over werksfeer binnen trambedrijf \(2021BEM206\)](#)

De voorzitter deelt mee dat dit punt schriftelijk is afgedaan.

2.11 [SB CO2-routekaart \(2021BEM211\)](#)

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaardeerd door D66, en de PvdD. Zij vraagt wie van hen het woord wil voeren voor een toelichting.

De heer De Droog bedankt voor dit stuk naar aanleiding van een eerdere motie die D66 samen met GroenLinks en de ChristenUnie heeft ingediend. Wat vooral aansprak op de oorspronkelijke routekaart was een integraal beeld van de organisatie en ook dat men, daar waar men nog geen oplossingen vindt, meteen erover ging nadenken hoe men mensen kan betrekken. TU-Delft deed dit door middel van het betrekken van de studenten. Het is mooi om te zien dat in dit stuk ook de externe instellingen, zoals onderwijsinstellingen benoemd worden als zijnde potentiële partners om hier samen over na te gaan denken. De vraag van D66 richt zich vooral op hoe men dit samen gaat meenemen. Wanneer men de integrale opgave voor CO2-reductie gezamenlijk wil gaan oppakken dan lopen de vragen al over draw down. Draw down gaat echt over de provincie in brede zin omdat het over alles gaat wat er in de provincie gebeurt. Het stuk dat er ligt gaat nadrukkelijk over het deel van de eigen organisatie, maar daartussen zit een stuk beleid dat betrekking heeft op zaken die naar buiten toe effect kunnen hebben. Hij denkt hierbij aan OV-concessie, de inkoopstroom en de aanbestedingen waarbij men invloed kan hebben op het CO2-aspect. De vraag van de D66 was of men dit laatste stuk straks nog terugziet bij de specifieke programma's. De andere kant is of GS dit ook beschouwd als een bouwsteen om de integrale opgave met elkaar te kunnen monitoren, zodat men ziet wat men in het totaal aan het doen is in de organisatie, met het oog op beleid en daarbuiten, zodat men niet allemaal versnipperde opgaven door elkaar krijgt, maar men gezamenlijk naar het totaal kan kijken en hierop kan sturen. De vraag is dus of GS hiervan een totaaloverzicht gaat bijhouden.

Mevrouw Jager merkt op dat de PvdD technische vragen heeft gesteld en hier antwoord op heeft gehad. Het is haar duidelijk geworden dat consumptiegoederen niet in de CO2-routekaart worden meegenomen. De PvdD vindt dit onbegrijpelijk en vraagt of dit wel onderdeel wordt van de draw down omdat daar wel de hele provincie in mee wordt genomen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat er ambitieuze doelen worden gesteld om in 2030 te bereiken. Dit betekent dat niet morgen alles is bereikt. Hij begrijpt de ambitie, de drang en de grote spoed om met alles tegelijk aan de slag te gaan. In feite zet men hier een routekaart neer tot 2030 waarin men allereerst een aantal grote dingen gaat doen om echt te winnen op de eigen CO2-footprint. Hier is een analyse op gemaakt waar het rapport duidelijk

inzicht in geeft. De grote sprongen zitten in de verduurzaming van het eigen pand en het hybride werken, dat is de footprint die men heeft vanuit het woon-werkverkeer. Hier wordt massief op ingezet en wanneer men dit realiseert is er een stap gezet in certificeringsladder nummer 3. Daarna gaat men naar de volgende stappen. De provincie laat zich in het keurslijf van de certificering drukken omdat dit het mogelijk maakt om extern te auditen. Op deze wijze moet echt feedback worden gegeven van wat er is bereikt, waardoor, omdat men de cijfers en de voortgang zichtbaar kan meten. Als het gaat over inkopen dan zit dit in de fases daarna, bij fase 4. Het is goed om te weten dat een belangrijk deel van de inkoop, wanneer het gaat over wegenonderhoud, hier toch al opdrachten op lopen. Ook daar valt veel te besparen. Daarna komt de footprint van het cateringbedrijf aan de orde. De immens grote opgave van de CO2-routekaart is in stukken gehakt. Zeker horen consumptieartikelen bij de doelstelling maar het is niet mogelijk om morgen al alles te realiseren. De provincie gaat allereerst fors aan de slag met verduurzaming van het pand en hybride werken. Er wordt vooruit gekeken bij de inkopen en alle onderhoud bij de infrastructurele werken. GS blijft rapporteren over de genomen stappen want dit is een onderdeel van het programma. Het klopt dat de brede opgave van de provincie via draw down zal komen.

De heer De Brey merkt op dat de heer Droog het had over integriteit en dat hij hier persoonlijke affectie mee heeft. Volgens het stuk wil hij elektriciteitsreductie gebruiken en verminderen, maar ook het woon-werkverkeer verduurzamen. De heer De Brey houdt zich bezig met elektrische auto's en constateert dat het elektriciteitsgebruik de komende jaren gaat toenemen wanneer alle elektrische auto's op het terrein gaan laden. Dit is geen vraag maar een waarschuwing.

De heer Dercksen heeft begrepen dat men voornemens is om zonnepanelen op het pand te gaan plaatsen en vraagt of er een specificatie komt van de hoeveelheid CO2 die in een zonnepaneel zit. Men moet natuurlijk ook kijken naar de netto besparing van CO2. Hij is overigens van mening dat er te weinig CO2 is in plaats van te veel. Hij vraagt hoe men de netto besparing op CO2 gaat berekenen, want de vraag is waar de zonnepanelen vandaan komen en welke grondstoffen erin zitten.

De voorzitter geeft aan dat deze vragen buiten de opwaardering zitten. De gedeputeerde kan deze vragen niet beantwoorden.

De heer Dercksen vraagt of de gedeputeerde op zijn vragen kan terugkomen als er tot een uitwerking gekomen wordt van hetgeen men met het vastgoed gaat doen.

Gedeputeerde Strijk komt in het nieuwe jaar terug op de vraag wat de CO2- kant is van het maken van zonnecollectoren.

2.4. [Memo 6e kwartaalrapportage juli 2020-september 2021 \(2021BEM195\)](#)

De voorzitter meldt dat mevrouw Bruins Slot hiervoor aanwezig is en dat dit agendapunt gaat over de Vuelta. Dit punt is opgewaarderd door D66 en zij vraagt of de heer Droog hier nog iets over wil zeggen.

De heer De Droog heeft niet veel toe te voegen, behalve dat hij benieuwd is naar het antwoord van GS.

Mevrouw Bruins Slot legt uit dat het gaat om het oprekken van kwartalen want het is inderdaad een fors kwartaal. De heer Droog vroeg hoe men ervoor kan zorgen dat dit evenement vanuit de provincie voldoende wordt benut als het gaat om de versterking en uitstraling van het regionale economisch profiel. Binnen GS is hierover gesproken en binnen de provincie Utrecht zijn diverse randvoorwaarden gecreëerd waarbij er voldoende kansen liggen om dit te doen. De provincie kan hierbij heel goed zijn netwerkpartners zoals de Economic Board Utrecht in gebruiken. De Economic Board Utrecht heeft de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld in het organiseren van de regionale economische samenwerking. Daarnaast is er de regionaal economische agenda die net als bij de Vuelta de maatschappelijke opgave van gezond stedelijk leven als pijler benoemd heeft. Hier ligt een goede basis om een koppeling te leggen tussen economie, de maatschappelijke doelen die met de Vuelta worden beoogd en het versterken van het economisch profiel van Utrecht. Vanuit het team economie zullen de komende periode deze netwerken ook gebruikt worden om deze kansen concreet te maken en uit te werken op projectniveau.

De voorzitter vraagt of dit het antwoord is wat de heer Droog verwacht had.

De heer De Droog antwoordt dat hij gedeputeerde Bruins Slot hoort spreken over kunnen en dat GS dit ook gaat doen. Hij vraagt of dit betekent dat dit nog niet gebeurd is en nog in de steigers gezet moet worden.

Mevrouw Bruins Slot antwoordt dat de eerste oriëntatie momenteel plaatsvindt. GS heeft besproken hoe men vanuit de verschillende agenda's een verbinding kan leggen met de Vuelta. Dit betekent dat bij het kernteam in de provincie van de Vuelta mensen van economie zijn aangesloten en dat vanuit hier de verdere plannen worden

gemaakt en de verbindingen worden gelegd. Dit zal zeker vanaf komend jaar zijn beslag krijgen omdat de projectorganisatie van de Vuelta net is opgestart. Men is dus bezig met de aanloop naar de concrete activiteiten.

De heer Karatas is verbaast dat de vraagstelling van D66 volledig focust is op het economisch profiel. Hij dacht dat deze vragen voorbij waren en hij had brede welvaartsvragen en indicatoren verwacht.

De heer De Droog antwoordt dat D66 een prachtig economisch profiel heeft dat tegemoetkomt aan de beelden van de heer Karatas bij de brede welvaart. Hij denkt dat er een aantal mooie ambities in het profiel zitten die hierbij passen.

De voorzitter geeft aan dat zij deze discussie niet toestaat omdat dit punt was opgewaardeerd door D66 met een specifieke vraag over de aansluiting op het regionale bedrijfsleven. Dit is beantwoord en besproken. Wanneer de heer Karatas een ander punt wil aansnijden dan had hij dit van tevoren moeten bespreken.

De heer Karatas antwoordt dat hij veel moois had willen zeggen en in had willen gaan op de antwoorden die zijn gegeven, maar dat dit moment vast nog komt.

De voorzitter beaamt dit.

Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen van de commissie BEM en sluit de vergadering om 16.45 uur.

